

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE

Župančičeva 3, 1000 Ljubljana

T: 01 369 53 42
F: 01 369 57 83
E: gp.mp@gov.si
www.mp.gov.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE

Podpisnik: Goran Klemenčič
Izdajatelj: sigov-ca
Številka certifikata: ac 97 cc aa
Potek veljavnosti: 24.09.2019
Čas podpisa: 15:48, 19.09.2016
Ref. št. dokumenta: 001-1/2016/358

Državni zbor Republike Slovenije
dr. Milan Brglez, predsednik

gp@dz-rs.si

REPUBLIKA SLOVENIJA - DRŽAVNI ZBOR	
Prejeto:	19-09-2016
Šifra:	020-07/16-1024/3
Povezava:	700-02/16-17
EPA:	EU:
Sign. zn.:	
Kratice:	

Številka: 001-1/2016/358
Datum: 19. 9. 2016

Zadeva: Odgovor na pisno poslansko vprašanje Anje Bah Žibert v zvezi z izvajanjem Protokola št. 16 k Evropski konvenciji o varstvu človekovih pravic

Zveza: vaš dopis št. 020-07/16-1024/2 z dne 19. 8. 2016

Spoštovani,

priloženo vam pošljamo odgovor na pisno poslansko vprašanje Anje Bah Žibert v zvezi z izvajanjem Protokola št. 16 k Evropski konvenciji o varstvu človekovih pravic.

Lepo pozdravljeni,

mag. Goran Klemenčič
minister

Priloga: kot v besedilu.

ODGOVOR NA POSLANSKO VPRAŠANJE Anje Bah Žibert

v zvezi z izvajanjem Protokola št. 16 k Evropski konvenciji o varstvu človekovih pravic

Dne 19. 8. 2016 ste name naslovili pisno poslansko vprašanje v zvezi z izvajanjem Protokola št. 16 k Evropski konvenciji o varstvu človekovih pravic, na katerega v nadaljevanju podajam odgovor.

Preden preidem k odgovarjanju na vaša konkretna vprašanja, se moram odzvati na vaše ponovne očitke o izredno slabem stanju v slovenskem sodstvu, kar naj bi, kot navajate, izhajalo tudi iz podatkov mednarodnih institucij. Kot sem že večkrat poudaril v svojih pisnih in ustnih prispevkih, tovrstne obtožbe ne držijo, kar je (med drugim) podkrepljeno tudi in prav s podatki mednarodnih institucij. Evropska komisija, na primer, v okviru vsakoletnih priporočil državam članicam za ukrepanje na področju slovenskega pravosodja v okviru evropskega semestra ni našla razlogov, da bi bila potrebna posebna priporočila Republiki Sloveniji za ukrepanje na tem področju. Tudi ocene za Republiko Slovenijo v Pregledu stanja na področju pravosodja (uradni naziv v angleščini: The 2016 EU Justice Scoreboard), ki ga izdaja Evropska komisija zlasti na podlagi podatkov, pridobljenih od Sveta Evrope, Svetovne banke ter Svetovnega gospodarskega foruma, so v zadnjem poročilu izredno pozitivne.

V nadaljevanju pa podajam odgovore na vaša konkretna vprašanja glede izvajanja Protokola št. 16 k Evropski konvenciji o varstvu človekovih pravic (v nadaljevanju: EKČP).

Republika Slovenija je Protokol št. 16 k EKČP podpisala 2. 10. 2013, ratificirala pa 26. 3. 2015. Skladno s prvim odstavkom 8. člena Protokola št. 16 le-ta začne veljati prvi dan meseca po poteku treh mesecev od dneva, ko deset držav pogodbenic EKČP izrazi svoje soglasje, da jih ta protokol zavezuje. Do avgusta 2016 je sporazum ratificiralo šest držav pogodbenic EKČP (poleg Slovenije še Albanija, Finska, Gruzija, Litva in San Marino), zato protokol še ne velja. Sporazum je podpisalo še deset držav (Armenija, Estonija, Francija, Italija, Nizozemska, Norveška, Romunija, Slovaška, Turčija in Ukrajina), ki pa ga še niso ratificirale. Protokol je sicer na voljo za podpis vsem pogodbenicam EKČP, ki lahko izrazijo svoje soglasje, da jih protokol zavezuje.

Protokol bo omogočil dialog med najvišjimi sodišči držav pogodbenic EKČP in Evropskega sodišča za človekove pravice (v nadaljevanju: ESČP), podobno (vendar bolj omejeno) kot na podlagi 267. člena Pogodbe o delovanju Evropske unije že obstaja dialog med sodišči držav članic EU in Sodiščem Evropske unije (postopek predhodnega odločanja). Zaposilo za svetovalna mnenja ESČP se bo lahko nanašalo le na načelna vprašanja glede razlage ali uporabe pravic in svoboščin, opredeljenih v konvenciji ali njenih protokolih, sodišče, ki bo zaposilo za svetovalno mnenje, pa bo tega lahko pridobilo le v zvezi z zadevo, ki jo bo obravnavalo, poleg tega pa svetovalna menja skladno s 5. členom Protokola št. 16 ne bodo zavezujoča. To pomeni, da tovrstna pridobitev mnenja s strani najvišjih sodišč ne bo onemogočala posamezniku, da po izčrpanju notranje pravnih sredstev v državi, ne bi mogel podati vloge na ESČP, tudi če bi nacionalno sodišče, ki je postavilo zaposilo za svetovalno mnenje, le-to upoštevalo. Za izvajanje protokola št. 16 bo najverjetneje potrebno spremeniti in dopolniti tudi nekatere določbe poslovnika ESČP.

Kljub prvotnim pričakovanjem, da bo glede na zgolj deset potrebnih ratifikacij ta protokol začel veljati kmalu, se to ni zgodilo. Eden od razlogov je lahko zadržano mnenje Sodišča Evropske

unije (*Mnenje št. 2/13 Sodišča Evropske unije* z dne 18. 12. 2014), v katerem je Sodišče EU poudarilo, da ker bi EKČP v primeru pristopa postala sestavni del prava Unije, bi se z mehanizmom, ki se uvaja s Protokolom št. 16, lahko poseglo v avtonomijo in učinkovitost postopka predhodnega odločanja iz Pogodbe o delovanju Evropske Unije, zlasti kadar pravice, ki so zagotovljene z Listino o temeljnih pravicah EU, ustrezajo pravicam, priznanim z EKČP. Sodišče EU je izpostavilo, da namreč ni izključeno, da bi se v okviru predloga za izdajo svetovalnega mnenja, ki bi ga na podlagi Protokola št. 16 vložilo sodišče države članice, lahko uporabil postopek tako imenovane „predhodne vključitve“ Sodišča (določen v osnutku sporazuma o pristopu Evropske unije k Evropski konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin), s čimer se ustvarja tveganje za izognitev postopku predhodnega odločanja, razmerje med omenjenima mehanizmoma pa bi bilo treba predhodno določiti. Po drugi strani je med razlogi za zadržanost držav do ratifikacije Protokola št. 16 tudi vprašanje smiselnosti dodatnega obremenjevanja ESČP z novimi zadevami, saj se ESČP že sedaj sooča s preobremenjenostjo in velikim dotokom novih zadev. Ne glede na navedeno bosta lahko Ustavno sodišče Republike Slovenije in Vrhovno sodišče Republike Slovenije po tem, ko bo Protokol št. 16 začel veljati, glede načelnih vprašanj v konkretni zadevi, ki jo bosta obravnavala, ESČP posredovali zaprosilo za svetovalno mnenje.

Republika Slovenija se torej še ni mogla poslužiti s Protokolom št. 16 k EKČP dane možnosti glede svetovalnega mnenja pri določeni zadevi, saj protokol še ne velja. Posledično ni mogoč odgovor na vaše drugo in tretje vprašanje.